

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-098-026/2009.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a Bán, S. Szabó és Partners Ügyvédi Iroda (Budapest) által képviselt **Fakro Magyarország Kft.**-vel (Budapest) szemben megtévesztő reklám miatt indított versenyfelügyeleti eljárásban megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A Versenytanács megállapítja, hogy Fakro Magyarország Kft. 2009. január 1. napja és 2009. július 26. napja között az általa forgalmazott FAKRO ablakokról egyes kiadványaiban megtévesztésre alkalmas reklámokat tett közzé.

A versenytanács 1.000.000.- Ft (Egymillió forint) bírság megfizetésére kötelezi a Fakro Magyarország Kft-t. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételei számlájára.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel lehet kérni.

Indokolás

I.

Az eljárás megindításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatalhoz (továbbiakban: GVH) panasz érkezett¹ amely szerint a FAKRO Magyarország Kft. (továbbiakban: Fakro, eljárás alá vont) olyan reklámanyagokat terjeszt a kereskedők, építészek között, melyeknek egyes állításai a panaszos véleménye szerint valótlan, illetve megtévesztő információkat tartalmaznak. A vizsgálók a GVH hatáskörének megállapítására és az állítások igazolására adatszolgáltatásra szólították fel a panaszoltat. A panaszolt érdemi válasza alapján továbbra is valószínűsíthetőnek tűnt a GVH hatáskörébe tartozó jogsértés megvalósulása, ezért a vizsgálók 2009. július 26. napján eljárást indítottak. A vizsgálók valószínűsítették, hogy egyes kijelentésekkel az eljárás alá vont megsértette a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 12 §-a (1) bekezdésének rendelkezését, amely szerint tilos a megtévesztő reklám.

¹ A P/411/2009-es panaszos eljárás

II. Az eljárás alá vont

2. A Fakro 2000. október 20-án jött létre, tevékenységeit kizárólag Magyarország területén végzi. A Fakro tulajdonosai: FAKRO Sp.z.o.o. (székhely: PL - Nowy Sacz, Wegierska ul 1441a., nyilvántartási szám: 00-QO-110248); Fullár Zoltán Marek; és Kovách László magánszemélyek.
3. A Fakro anyacége termékeinek magyarországi forgalmazására alakult. A cég feladata, hogy kereskedelmi partnereit ellássa Fakro termékekkel, a termékekről tájékoztatást nyújtson és a forgalmazással kapcsolatos tevékenységet ellássa. Ezen felül biztosítja az országban a termékek garanciális háttérét. A cég dolgozóinak száma 8 fő.
4. A Fakro-ban tulajdoni hányaddal rendelkező FAKRO Sp.z.o.o. (a továbbiakban: FAKRO) 1991-ben alapított lengyel, családi kézben lévő vállalat, amely nemzetközi céggé nőtte ki magát. A cég jelenleg öt gyártóüzemmel rendelkezik Lengyelországban, tizenkettő országban saját tulajdonú külföldi képviselője van², és további tizenhét országban³ rendelkezik forgalmazóval.
5. Az eljárás alá vonttal szemben még nem folytatott eljárást a GVH.
6. A Fakro 2008. évi Éves beszámolója⁴ alapján:

Értékesítés nettó árbevétele:	414 674 e Ft
Üzemi(üzleti) tevékenység eredménye:	-6 458 e Ft
Mérleg szerinti eredmény:	-15 831 e Ft

III. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

7. A Fakro
 - „*Biztonsággal valósítjuk meg ügyfeleink elképzeléseit*”,
 - „*Termékismertető 2009*”,
 - „*Biztonságos szárnyak alatt*”,
 - „*FAKRO újdonságok*”

című kiadványaiban⁵ tette közzé a jelen eljárásban vizsgált tájékoztatásokat. Az eljárás alá vont 2009-ben kezdte el terjeszteni építészek és mérnökök között a „*Biztonsággal valósítjuk meg ügyfeleink elképzeléseit*” című kiadványt. Majd ennek terjesztését megszüntette, és „*Termékismertető 2009*”, „*Biztonságos szárnyak alatt*”, „*FAKRO újdonságok*” néven újabb tájékoztatásokat tett közzé. Az egyes kommunikációs eszközökre vonatkozó adatokat - táblázatos formában - az 1. számú melléklet tartalmazza.

² Ausztria, Franciaország, Spanyolország, Hollandia, Németország, Oroszország, Szlovákia, Ukrajna, Magyarország, Nagy-Britannia, Kína és USA

³ Belgium, Bulgária, Dánia, Görögország, Írország, Lettország, Norvégia, Portugália, Románia, Svédország, Szlovénia, Törökország, Olaszország, Ausztrália, Chile, Dél-Korea és Dél-Afrika

⁴ A határozat meghozatalának időpontjában a 2009. évi adatok még nem voltak ismertek.

⁵ A kommunikációs eszközöket a Vj-98-010/2009 számú irat, illetőleg a vizsgálati jelentés 2. számú melléklet tartalmazza.

8. Az előző pontban írt tájékoztatásokban a FAKRO ablakok⁶ és más vállalkozások által előállított ablakok⁷ biztonsága és műszaki jellemzői vonatkozásában a következő tájékoztatásokat tette közzé:

A „Biztonsággal valósítjuk meg ügyfeleink elképzeléseit” c. kiadványban:

- diagram, amely szerint „*más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!*” (5. oldal)
 - „*A FAKRO ablakok nyújtják a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen.*” (5. oldal)
- „Az ami megkülönböztet minket” cím alatt
- diagram, amely szerint *más ablakok a megfelelő szabvány szerint I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, a FAKRO ablakok legalább III. szintű biztonsági osztályba tartoznak.* (20. oldal)
 - „*más ablakok zárszerkezete nem rendelkezik szellőzőállásban történő rögzítési lehetőséggel!*” (20. oldal)
 - „*A tokszellőző vízzárása más ablaknál 250 Pa nyomásig biztosított*” (21. oldal)
 - A megkülönböztető tulajdonságok között a „*vákuumos impregnálás*” is megjelölésre került.

A „Termékismertető 2009” c. kiadványban:

- diagram, amely szerint „*más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!*” (4. oldal)

A „Biztonságos szárnyak alatt” c. kiadványban:

- Diagram, amely szerint „*más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!*”
- *Minden FAKRO tetőtéri ablakról elmondható, hogy legalább a III. biztonsági osztályba tartozik, az egész ablakra vonatkoztatva az üvegezéssel együtt. Más gyártók a piacon elérhető termékei legfeljebb II. biztonsági osztályba tartoznak.*

A „FAKRO újdonságok” c. kiadványban:

- *Az edzett üvegnek és az ablakszerkezet topSafe merevítő rendszerének köszönhetően egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal, az egész ablakra vonatkoztatva az üvegezéssel együtt, az EN 13049 sz. szabvány szerint.*
- Alatta diagram amely szerint „*más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg,*

⁶ A reklámozott FAKRO ablakok listája az előzetes álláspont 2. sz. mellékletében található.

⁷ A tetőtéri ablakokkal szembeni követelményeket és a tetőtéri ablakok fajtáit az előzetes álláspont 3. sz. melléklete tartalmazza.

hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!”

IV. Térvállás

9. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban annak vizsgálatára került sor, hogy:
- a) a piacon található más - a Fakro termékek kategóriájába tartozó - ablakok a megfelelő vizsgálat lefolytatása után a MSZ EN 13049:2003 szabvány szerinti értékelés alapján csupán I. vagy II. szintű biztonsági besorolást érnének-e el;
 - b) valamennyi Fakro ablak rendelkezik-e legalább III. szintű biztonsági osztállyal az MSZ EN 13049:2003 szabvány szerint;
 - c) valóban a Fakro ablakok nyújtják-e a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen;
 - d) vajon a piacon megtalálható – a Fakro termékek kategóriájába tartozó - ablakok zárszerkezete valóban nem rendelkezik szellőzőállásban történő rögzítési lehetőséggel;
 - e) vajon a piacon megtalálható – a Fakro termékek kategóriájába tartozó - ablakoknál a tokszellőző vízzárása csupán 250 Pa nyomásig biztosított-e;
 - f) valóban megkülönbözteti a vákuumos impregnálás az eljárás alá vont termékeit a versenytárs termékeitől?
10. A továbbiakban az eljárás alá vont által benyújtott és az egyéb módon a GVH tudomására jutott információk kerülnek ismertetésre az előző pontban felsorolt kérdésekhez csoportosítva.
- a) A piacon található más – a Fakro termékek kategóriájába tartozó – ablakok a megfelelő vizsgálat lefolytatása után a MSZ EN 13049:2003 szabvány szerinti értékelés alapján csupán I. vagy II. szintű biztonsági besorolást érnének-e el.

Az eljárás alá vont egy 2008 októberében elvégzett vizsgálatot nyújtott be a GVH számára.⁸ A tesztet a Centrum stavebního inženýrství, a.s. (Centre of Building Construction, Engineering, Joint Stock Company) (CSI) végezte el, mely Európai Unió szinten hasonló vizsgálatok elvégzése esetén akkreditált intézménynek számít.⁹ Az EN 13049 szabvány szerinti vizsgálat előírásainak megfelelően a teszt során hét kiválasztott termékre 50 kg súlyt 20-95 cm között több magasságból a termékekre ejtettek. A vizsgálatról készült jelentés megállapította, hogy a vizsgált termékek közül három konkurens termék értéke nem osztályozható, egy termék az I. kategóriába került, a FAKRO egy-egy FTP-V jelű terméke pedig III-IV-V. szintű minősítést ért el a vizsgálat során.

A tesztekkel kapcsolatosan az alábbiak állapíthatók meg:

- A vizsgálat 78 x 140 cm-es ablakokra vonatkozott.
- A vizsgálatban érintett No. 589/08 ablakot a GVH ismeretei alapján Magyarországon nem forgalmazzák, így jelen versenyfelügyeleti eljárásban a rá vonatkozó értékek nem rendelkeznek relevanciával.

⁸Vj-98- 009/2009 számú irat 3. számú melléklete tartalmazza a vizsgálat leírását

⁹http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/index.cfm?fuseaction=notifiedbody.notifiedbody&refe_cd=E_POS_54733 Vj-98- 012/2009/ számú irat tartalmazza

- A további 6 vizsgált termékből ugyanazon versenytárs három különböző terméke került tesztelésre, illetőleg az eljárás alá vont FTP-V ablaka közül három.

A termékek megjelölése:

583/08-as

584/08-as

585/08-as

586/08-as

587/08-as

588/08-as

Az utóbbi három áru az eljárás alá vont Fakro FTP-V típusú terméke.

- A vizsgálat során két tesztet végeztek el. Az első teszt során az ablakok felső harmadának közepe kapott ütést, a második teszt során az ablak közepe.

- Az első teszt során
 - 200 mm magasságból
 - Az 583/08-as tesztje nem sikerült
 - Az 584/08-as tesztje sikerült
 - Az 585/08-as tesztje nem sikerült
 - 300 mm magasságból
 - Az 584/08-as tesztje nem sikerült¹⁰
 - 450 mm magasságból
 - Az 586/08-as tesztje (Fakro FTP-V) sikerült
 - 700 mm magasságból
 - Az 587/08-as tesztje (Fakro FTP-V) nem sikerült
- A második teszt során
 - 300 mm magasságból és 450 mm magasságból
 - Az 583/08-as tesztje sikerült
 - 700 mm magasságból
 - Az 583/08-as tesztje nem sikerült¹¹
 - 950 mm magasságból
 - Az 588/08-as tesztje (Fakro FTP-V) sikerült.
- Az első teszt alapján megállapítható, hogy az 584/08-as termék legalább 1. kategóriába tartozik, az 1. kategória felett a termékkel kapcsolatosan érvényes vizsgálatot nem végeztek. A Fakro FTP-V ablak a 3. kategóriába sorolható.
- A második teszt alapján megállapítható, hogy az 583/08-as termék ismételt – nem szabványos – erőbehatás után is legalább 3. kategóriába tartozik. Az 588/08-as Fakro FTP-V ablak az 5. kategóriába sorolható.
- Mindezek alapján megállapítható, hogy az ablak felső harmadának közepére kapott ütés esetén egy 78 X 140 cm méretű Fakro FTP-V ablak 3. kategóriába sorolható. Az 584/08-as termék esetén a vizsgálat alapján nem zárható ki ugyanezen, vagy ennél jobb eredmény. Az ablak közepére kapott ütés esetén egy 78 X 140 cm méretű Fakro FTP-V ablak 5. kategóriába sorolható. Az

¹⁰ A vizsgálók álláspontja szerint azonban ennek a tesztnek az eredményét nem lehet a figyelembe venni, tekintettel arra, hogy a vizsgált termék előzőleg kapott már ütést, és a szabvány szerint „Test shall be performed separately, one impact on each test specimen”

¹¹ Azonban ennek eredményét nem lehet a vizsgálók álláspontja szerint figyelembe venni, tekintettel arra, hogy a vizsgált termék a sikertelen kísérlet során már harmadszor kapott ütést, noha a szabvány szerint „Test shall be performed separately, one impact on each test specimen”.

583/08-as termék esetén nem zárható ki ugyenezen eredmény. Ugyanúgy nem zárható ki ez az eredmény az 584/08-as és az 585/08 termék vonatkozásában tekintettel arra, hogy nem is vettek részt a második tesztben.

- A szabvány szerint a becsapódás helyét a vizsgálat megrendelője határozza meg, így nem zárható ki, hogy az egyes ablakok olyan pontokra kapták az ütést, amelyek – a termék gyártója által ismerten – szerkezetüknél fogva erősebbek/gyengébbek, mint a másik termék.

A kifogásolt állítás alátámasztására az eljárás alá vont egyéb bizonyítékot nem csatolt. A piac egyéb szereplőjével kapcsolatosan az eljárás alá vont állítását alátámasztó egyéb bizonyíték a GVH előtt nem ismert.

- b) A Fakro ablakok az MSZ EN 13049:2003 szabvány szerint valóban megfelelnek-e legalább III. szintű biztonsági kategória követelményeinek?

Az előző pontban leírt teszt alátámasztja, hogy a Fakro FTP-V ablakok közül a z 586/08-as és az 588/08-as legalább 3. kategóriába sorolható.¹² Mindezt megerősíti a TÜV SÜD Produkt Service GmbH által kiadott bizonyítvány¹³, amely szerint a FAKRO által gyártott FTP – V ablak „4H-16-4T” típusú üveggel és FTL – V ablak „4H-16-33.1T” típusú üveggel az EN 13049:2003 szabvány szerint 3. kategóriába sorolható.

A FAKRO által szintén gyártott FTS, FTT, PTP, FPP, FHP, PPP, FTH ablakokkal kapcsolatosan az eljárás alá vont nem nyújtott be a termékekre vonatkozó, független akkreditált vizsgáló laboratórium által végrehajtott értékelést.

- c) Valóban a Fakro ablakok nyújtják-e a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen?

Az eljárás alá vont által benyújtottak szerint a Fakro ablakok betörések elleni hatékonyságát az MSZ EN 13049:2003 szabványnak való megfelelés és az eljárás alá vont által kialakított topSafe rendszer biztosítja.

A topSafe rendszer fő jellemzői:

- a pántok felerősítésének újszerű megoldása
- a fa szerkezet és a reteszelő elemek speciális megerősítése,
- a szárny alsó felén kiegészítő acélprofil.

Az eljárás alá vont nem nyújtott be vizsgálatot, szakértői véleményt, amely a kifogásolt állítások vonatkozásában más tetőtéri ablakkal hasonlítaná össze a Fakro termékeket.

- d) Vajon a piacon megtalálható – a Fakro termékek kategóriájába tartozó – ablakok zárszerkezete valóban nem rendelkezik szellőzőállásban történő rögzítési lehetőséggel?

Az eljárás alá vont előadása szerint a felső rögzítésű ablakok (pl. Velux) nem rendelkeznek kilincsel, a nyitó fogantyú egyúttal a szellőzőléc. Az ilyen szerkezetű ablakok zárvasalata a lécen és a tokon található, ami mindössze az ablak zárását vagy nyitva hagyását szolgálja. Rendelkezik még egy funkcióval, ami a szellőztető lécn nyitására szolgál zárt ablaknál. A szellőztető lécn nyitása a szellőztetőt működteti, de az nem biztosítja az ablak mikro nyitását szellőzőállásba.

¹² Az 588/08-as ablak tekintetében eljárás alá vont nem közölt olyan teszteredményt, amely igazolná, hogy az megfelelt a III. szintű biztonsági kategória követelményeinek.

¹³ Vj-98-004/2009 számú irat 3. számú melléklete tartalmazza a bizonyítványt.

Ennek a vasalatnak a segítségével nincs mód az ablak szellőzőállásban való rögzítésére.

A tényálláshoz azonban hozzá tartozik, hogy például a Schindler FBB Fa billenő ablakok leírásuk szerint rendelkeznek rögzített résszellőző állással.¹⁴

Hasonlóképpen rendelkezik ezzel a funkcióval a Velux GZL tetőtéri ablak:

„*Velux GZL tetőtéri ablak jellemzői*

- *Szűrőfilterrel ellátott szellőzőnyílás.*
- *Könnyebb tisztítás a kb. 180°-ban átfordítható szárny segítségével.*
- *Rögzítőhüvely a tisztítóállásban való rögzítéshez.*
- *Rögzítőhüvely a szellőzőállásban való rögzítéshez.*
- *Csoportos beépítés esetén a GZL típus kombinációját GZL B és VFE típusokkal javasoljuk.*”¹⁵

e) A piacon megtalálható – egyes Fakro termékek kategóriájába tartozó – ablakoknál a tokszellőző vízzárása vajon tényleg csupán 250 Pa nyomásig biztosított?

A FAKRO egyik külföldi laboratóriumában vizsgálatokat végeztek az egyik versenytárs kétfajta ablakának vízzárására vonatkozóan. A vizsgálatokat teljesen nyitott szellőzőnél végezték. Az ablak hajlásszöge a vízszinteshez 15° volt. A vizsgálatnak az eredményei a következők:

- Az egyik típusú ablak teljesen nyitott szellőzővel 15° hajlásszögben a vízszinteshez 100 Pa nyomáskülönbségig bizonyult vízzárónak.
- A másik típusú ablak teljesen nyitott szellőzővel 15° hajlásszögben a vízszinteshez 105 Pa nyomáskülönbségig vízzáró.¹⁶

A tesztekkel kapcsolatosan az alábbi aggályok fogalmazhatók meg:

- A teszt nem felel meg a MSZ EN 1027:2001 szabványnak, tekintettel arra, hogy a vizsgálatot zárt tokszellőzővel kell elvégezni.¹⁷
- A tesztet a FAKRO maga végezte az egyik versenytárs termékén, így az objektív feltételek a vizsgálat elvégzéséhez nem álltak fenn.

A kifogásolt állítás alátámasztására az eljárás alá vont egyéb bizonyítékot nem csatolt. A piac egyéb szereplőjével kapcsolatosan az eljárás alá vont állítását alátámasztó egyéb bizonyíték a GVH előtt nem ismert.

f) Valóban megkülönbözteti a vákuumos impregnálás az eljárás alá vont termékeit a versenytárs termékeitől?

A vákuumos impregnálás előnye, hogy a konzerválószer mélyebben hatol be a profilokba. Akkor is garantálja a védelmet, ha a felszín burkolata megsérül. Az eljárás alá vont előadta, hogy tisztában van a versenytársai termékeinek tulajdonságaival, így tudomással bír arról, hogy más gyártók felszíni impregnálást

¹⁴ <http://schindler.hu/ablakok.html> Vj-98-012/2009/01 számú irat tartalmazza.

¹⁵ <http://www.veluxshop.hu/velux-gzl-a-kedvezo-arfekvesu/498-velux-gzl-m06-tetoteri-ablak-78x118-cm/> Vj-98-012/2009/02 számú irat tartalmazza.

¹⁶ A vizsgálatok jegyzőkönyveit a Vj-98-009/2009 számú irat 5. és 6. számú mellékletei tartalmazzák. Az ablakok gyártójának nevét és az ablakok típusát a Versenytanács azért nem jelölte meg a határozatban, mert a versenytárs termékére kedvezőtlen adatok származhattak a vizsgálat körülményeiből.

¹⁷ „All the opening parts of the test specimen shall be opened at closed at least once before finally being secured in the closed position” (MSZ EN 1027:2001 szabvány 7.1 pontja)

nem alkalmaznak. A Fakro állította, hogy a versenytárs Velux és Roto termékismertetői külön nem szólnak vákuumos impregnálásról.¹⁸
A kifogásolt állítás alátámasztására az eljárás alá vont egyéb bizonyítékot nem csatolt. A piac egyéb szereplőjével kapcsolatosan az eljárás alá vont állítását alátámasztó vagy cáfoló egyéb bizonyíték a GVH előtt a Versenytanács által tartott tárgyalásig nem volt ismert.

V.

Az eljárás alá vont nyilatkozatai

11. Az eljárás alá vont kezdetben vitatta a jogsértés elkövetését.¹⁹
12. Az eljárás alá vont a 2010. február 5-i beadványában – egy kivétellel – elfogadta a Versenytanács előzetes álláspontjában foglalt jogi értékelést. Változatlanul állította, hogy a vákuumos impregnálás tekintetében nem alkalmazott piacelsőségi állítást.
13. Az eljárás alá vont a 2010. február 5-i beadványában²⁰ az alábbi enyhítő körülményekre hívta fel a figyelmet.
 - a) Az eljárás során vizsgált reklámok címzettjei szakemberek voltak, akiknek a megtéveszthetőségi mércéje a laikus fogyasztókéhoz képest magasabb. Bár a kifogásolt tájékoztatások többsége kétség kívül olyan tulajdonságra vonatkozott, amelyek vizsgálatát külön akkreditált intézmények végzik (tehát azok utólagos ellenőrzésére nem, vagy csak korlátozott mértékben lett volna lehetőség még a szakemberek részéről is); volt azonban két olyan tájékoztatás, amelyre ez nem volt igaz:
 - aa) a „*vákuumos impregnálás*”, mint a Fakro ablakok egyik tulajdonságának feltüntetése, és
 - ab) „*a FAKRO ablakok nyújtják a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen*” kijelentés kapcsán a betörés elleni védelem nem egy mérhető vagy számítható tulajdonság, az iparágban jártas szakember tudatában lehet annak, hogy a betörés elleni védelem nem mérhető teljes egzaktussággal, így egy erre vonatkozó felsőfokú kijelentést sem fog szó szerint elfogadni. Ezzel szemben inkább azt vonhatja ebből le, hogy a Fakro ablakai az átlagnál biztonságosabbak.
 - b) Az ugyan igaz, hogy a Fakro nem tudott egyértelmű bizonyítással szolgálni arra vonatkozóan, hogy más ablakok gyártói nem forgalmaznak Magyarországon vákuumos impregnálású ablakokat, de azt enyhítő körülményként mégis figyelembe lehet venni, hogy
 - ba) a konkrétan kifogásolt kijelentés nem felsőfokú jelzős kommunikáció;
 - bb) a vizsgálók nem tudtak beszerezni arra vonatkozó információt vagy bizonyítékot, hogy más gyártó Magyarországon forgalmazott ablaka szintén vákuumos impregnálással készülne.
 - c) A kifogásolt tájékoztatásokat tartalmazó kiadványok példányszáma alacsony volt.
 - d) Ha a piacelsőségi állításokat a Fakro nem is tudta bizonyítani, de a magyar piacon 70%-os részesedéssel bíró márkához képest igen.
 - e) Az eljárás alá vont fiatal piaci szereplő.

¹⁸ A Vj-98-009/2009 számú irat 4. e) pontja és a Vj-98-004/2009 számú irat 9. e) pontja

¹⁹ Az eljárás alá vont eredeti érvelését a Vj-98-004/2009 számú irat tartalmazza, és azt a Versenytanács előzetes álláspontjának 12-17. pontjai összegzik.

²⁰ Vj-98-23/2009

14. A Fakro, a Tpv. 75. § (1) bekezdése alkalmazhatósága érdekében késznek mutatkozott a kötelezettségvállalást tenni egyrészt az összehasonlító tesztek végzésének módja, eredményük kommunikálása, másrészt a piacelsőségi állítások bizonyítékokkal való alátámasztása kapcsán általa a jövőben követendő eljárásra vonatkozóan.²¹
15. Eljárás alá vont a tárgyaláson egyes konkurens gyártók termékeire vonatkozó prospektusokat csatolt annak alátámasztására, hogy a magyar piacon mások által forgalmazott tetőtéri ablakok nem vákuumos impregnálással készülnek. A vákuumos impregnálás drága eljárás, amelynek eredményeként lényegesen megnő az ablak élettartama. Feltételezte, hogy, ha más gyártó is alkalmazna vákuumos impregnálást, akkor erről hírt adna tájékoztatóiban. Állította, hogy ilyen szempontból ellenőrizte a magyar piacon forgalmazó jelentős gyártók tájékoztatóit és azokban nem talált vákuumos impregnálásra utalást. Legalább a magyar piac 95%-át adó gyártók tájékoztatóit átnézve állította, hogy nincs nyoma annak, hogy más is vákuumos impregnálást alkalmazna. Anyavállalatának arról sincs tudomása, hogy más földrajzi piacokon forgalomban lenne más által gyártott vákuumos impregnálással készült tetőtéri ablak.

VI.

Releváns jogszabályi háttér

16. A Grt. 12. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint tilos a megtévesztő reklám. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében a reklám megtévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azokat a tájékoztatásokat, közléseket, amelyek a) az áru jellemző tulajdonságaira, b) az áru árára vagy az ár megállapításának módjára, valamint az áru megvételének, illetve igénybevételének egyéb szerződéses feltételeire, továbbá c) a reklámozó megítélésére, így a reklámozó jellemzőire, az őt megillető jogokra, vagyonára, minősítésére, elnyert díjaira vonatkoznak.
Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés a) pontja alkalmazásában az áru jellemző tulajdonsága különösen az áru kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, mennyisége, származási helye, eredete, előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, beszerezhetősége, szállítása, alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, veszélyessége, kockázatai, egészségre gyakorolt hatásai, környezeti hatásai, energiafelhasználási ismérvei, tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye.
17. A Grt. 24. §-ának (2) bekezdése értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a megtévesztő reklám tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, valamint azon jogellenes összehasonlító reklám esetén indított ügyekben, mely nem tartozik bíróság (Grt. 24. § (3) bekezdés) hatáskörébe.
18. A Grt. 28. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH a megtévesztő reklám tilalmának feltételezett megsértése miatt indított versenyfelügyeleti eljárásában a Tpv. -nek a Tpv. III. fejezetének rendelkezéseibe ütköző magatartásokkal szembeni eljárásra vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza, a Grt.-ben meghatározott eltérésekkel.

²¹ A kötelezettségvállalást a Vj-98-023/2009. sz. beadvány tartalmazza.

19. Az Grt. a megtévesztő reklám tilalmának megsértése miatti felelősségről rendelkező 23. §-ának (1) bekezdése értelmében a törvényben foglalt rendelkezések megsértéséért – a (2)-(7) bekezdésben foglalt kivételekkel – a reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közléteveje is felelős. Ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint a 12. §-ban és a 13. §-ban foglalt rendelkezések megsértéséért a reklámszolgáltató, illetve a reklám közléteveje csak annyiban felel, amennyiben a jogsértés a reklám megjelenítési módjával összefüggő olyan okból ered, amely nem a reklámozó kifejezett utasítása végrehajtásának a következménye. A reklámozó az, akinek érdekében a reklámot közlétezik, illetve aki a reklámot megrendeli.

VII. **Előkérdések**

A Grt. alkalmazhatósága

20. A vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban megállapítható, hogy címzettjei vállalkozások és olyan természetes személyek, akik önálló foglalkozásukon és gazdasági tevékenységük körén belül eső célok érdekében járnak el. Fentiekre való tekintettel a vizsgált magatartás nem tartozik a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2008. évi XCVII. törvény hatálya alá.
21. A vizsgált kommunikációs eszközök esetében tehát eldöntendő, hogy ezekkel kapcsolatban a Grt. megtévesztő reklámra, avagy a Tpv. üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmára vonatkozó rendelkezések alkalmazandóak – tekintettel arra is, hogy a Tpv. 8/A. §-a a két jogszabályhely együttes alkalmazhatóságát kizárja.
22. A Grt. 3. §-ának d) pontja alapján gazdasági reklám minden olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – (a továbbiakban együtt: termék), szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog (a továbbiakban mindezek együtt: áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételenek előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul.
Ugyanezen szakasz h) pontja alapján megtévesztő reklám minden olyan reklám, amely bármilyen módon – beleértve a megjelenítését is – megtéveszti vagy megtévesztheti azokat a személyeket, akik felé irányul, vagy akiknek a tudomására juthat, és megtévesztő jellege miatt befolyásolhatja e személyek gazdasági magatartását, vagy ebből eredően a reklámozóéval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás jogait sérti vagy sértheti.
23. A Tpv. nem tartalmaz külön definíciót arra nézve, hogy a III. fejezetben foglalt tilalmak milyen formában közzétett tájékoztatásra érvényesek.
24. A Vj-111/2005. számú ügy felülvizsgálata során a Fővárosi Ítéltábla által hozott ítélet szerint a tájékoztatás és a reklám fogalma (...) nem azonos, ekként egybemosva nem is tehetők vizsgálat tárgyává. Az előbbi az utóbbinál tágabb fogalom, azt

magában foglalja. A Grtv.²² 2. §-ának h) pontja szerint a reklám olyan tájékoztatás, amely termék, szolgáltatás, ingatlan, jog és kötelezettség értékesítését vagy más módon történő igénybevételét és a vállalkozás nevének, megjelölésének, tevékenységének népszerűsítését, továbbá áru vagy árujelző megismertetését mozdítja elő.

A tájékoztatás és a reklám között fontos különbség tehát, hogy nem azonos célt szolgálnak, hiszen a reklám célja nem csupán információátadás, hanem ezen túlmenően egy adott termék igénybevételére vonatkozó vásárlási hajlandóság növelése, vagyis a fogyasztónak a még meg nem lévő konkrét szerződési akaratának kialakítása.

A Grtv. 2. §-ának o) pontja szerint megtévesztő reklám minden olyan reklám, amely bármilyen módon – beleértve a megjelenítését is – megtéveszti vagy megtévesztheti azokat a személyeket, akik felé irányul, vagy akiknek a tudomására juthat, és megtévesztő jellege miatt befolyásolhatja e személyek gazdasági magatartását, vagy ebből eredően a reklámozóéval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás jogait sérti vagy sértheti (Föv. Ítéltábla 2.Kf. 27.121/2007/8., Vj-111/2005.).

25. A Grtv. időközbeni hatályon kívül helyezése és a Grt. hatályba lépése nem változtatott lényegesen²³ a fenti ítéletben használt definíción, így a fenti megállapítások jelen ügyben is relevánsak lehetnek.
26. A Grt.-hez fűzött kommentár szerint a gazdasági reklámtevékenység fogalmával kapcsolatban a meghatározás pontosításával egyértelművé válik, hogy a tájékoztatás lehetséges céljai (áru értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítása; a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítése; áru vagy árujelző ismertségének növelése) a fogalomnak vagylagos elemei, tehát ha bármelyik cél önmagában kimutatható, a tájékoztatás, közlés, megjelenítési mód reklámnak minősül. Mindazonáltal egy vállalkozásnak vagy annak tevékenységének bemutatása csak azáltal válik reklámmá, ha ez közvetlenül összefügg a vállalkozás áru értékesítésének előmozdításával, a vállalkozás nem ilyen célú megnyilvánulásairól (így pl. társadalmi kötelezettségvállalásáról, jótékonyági akcióiról) vagy pusztán a létezéséről való híradás nem tekinthető gazdasági reklámnak. Ugyanígy, egy áruról való tényszerű tájékoztatás sem feltétlenül reklám, amennyiben annak közvetlen kapcsolata az értékesítés előmozdítására irányuló szándékkal nem mutatható ki.
27. A jogszabályok az alábbi elhatárolásokat teszik meg a különféle marketing-eszközök tekintetében: a Grt.-ben szerepel a szponzorálás fogalma²⁴, amely nem képezi részét a gazdasági reklámnak, valamint a közvetlen üzletszerzésről szóló 1995. évi CXIX. törvény 2. §-ának 4. pontja meghatározza a közvetlen üzletszerzés (direkt marketing) fogalmát, amely azoknak a közvetlen megkeresés módszerével végzett, tájékoztató tevékenységeknek és kiegészítő szolgáltatásoknak az összessége, amelyeknek célja termékek vagy szolgáltatások értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló, a Grt. 3. §-ának d) pontja szerinti reklám továbbítása a fogyasztók vagy kereskedelmi partnerek (a továbbiakban együtt: ügyfelek) részére (a Grt. 2009. június 1-jétől hatályos szövege részletes szabályozást tartalmaz a direkt marketing tekintetében). A direkt marketing tehát a hatályos

²² A Fővárosi Ítéltábla által hozott ítélet még nem a Grt-re, hanem a magatartás tanúsítása idején hatályos Grtv-re hivatkozik.

²³ A gazdasági reklám fogalmának hatályos törvényi fogalmát a 22. pont tartalmazza.

²⁴ Grt. 3. §-ának p) pontja

jogsabályi környezet szabályai alapján mindenképpen reklámnak minősül, míg a szponzorálás nem.

28. A fenti megállapítások figyelembe vételével a Versenytanács álláspontja az, hogy az Fakro termékekkel kapcsolatban közzétett tájékoztatások birtokba vehető forgalomképes ingó dolog értékesítésének előmozdítására, áru ismertségének növelésére irányultak, az üzletfelek vásárlási hajlandóságának felkeltésére alkalmasak voltak, így azok reklámnak minősülnek a Grt. értelmében.

Felelősség

29. Jelen esetben az eljárás alá vont részesedett a termékek értékesítéséből származó bevételből, ezért megállapítható, hogy a reklámot az ő érdekében tették közzé.

Az eljárás alá vont egyes védekezéseinek megítélése

30. A Versenytanács több szempontból sem nem látta elfogadhatónak a Fakro eredeti védekezését. Tekintettel arra, hogy eljárás alá vont nem tartotta fenn eredeti védekezését, így a Versenytanács ezt cáfoló érvelését²⁵ sem szükséges ismételni.
31. A Versenytanács az eljárás alá vont által a tárgyaláson előterjesztett prospektusokat és következtetéseket figyelembe vette annak értékelése során, hogy a magyar piacon mások által forgalmazott tetőtéri ablakok nem vákuumos impregnálással készülnek. Életszerűnek tartotta a Versenytanács azt a feltételezést, hogy, ha más gyártó is alkalmazná ezt a drága és az ablak élettartamát lényegesen megnövelő eljárást, akkor erről hírt adna tájékoztatóiban, ennek azonban nincs nyoma. Figyelemmel arra, hogy a vizsgálat során az eljárás alá vont állítását cáfoló körülmény nem került feltárásra – azaz a Versenytanácsnak sincs tudomása ilyen technológiát alkalmazó forgalmazó létezéséről – más oldalról viszont az eljárás alá vont az állítása valóságtartalma bizonyítására a piac 95%-át lefedő körben felvonultatott érveket, így a rendelkezésre álló adatok alapján a Versenytanács arra a következtetésre jutott, hogy a jelen kérdéskörben a jogsértés nem bizonyított.

VIII. Jogi értékelés

A magatartás jogsértő voltának értékelése

32. A Versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont megsértette a Grt. 12 § (1) bekezdésének rendelkezéseit, a Fakro termékek jellemző tulajdonságai vonatkozásában.

A vállalkozások / szakemberek döntésének befolyásolására való alkalmasság

33. Az eljárásban vizsgált tájékoztatások címzettjei szakemberek. Általánosságban elmondható, hogy a szaktudás szintje magasabb a szakmában járatos szakértők és szakemberek esetében, mint az egyszerű vásárló esetében, azonban ez a magasabb szaktudás sem zárja ki a szakemberek megtévesztésének lehetőségét.

²⁵ Az eljárás alá vont eredeti érvelésének cáfolatát a Versenytanács előzetes álláspontjának 30-34. pontjai tartalmazzák.

- A jelen eljárásban kifogásolt tájékoztatások többsége a termékek olyan tulajdonságára vonatkozott, amelyek vizsgálatát külön akkreditált intézmények jogosultak elvégezni, azok megfelelőségének ellenőrzésére a megcélzott szakembereknek nem volt lehetősége.
 - Sem az akkreditált laboratóriumok által tanúsított, sem az eljárás alá vont által közzétett további tulajdonságokról saját termékeik tekintetében a versenytársak GVH által ismert része nem is kommunikált, így a megcélzott vásárlóknak nem volt lehetőségük a tulajdonságok összevetésére.
34. A reklám megtévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azokat a tájékoztatásokat, közléseket, amelyek az áru jellemző tulajdonságaira vonatkoznak. A Grt. 12. §-ának (3) bekezdése szerint az áru jellemző tulajdonságának számít különösen az áru kivitelezése, műszaki jellemzői, tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban kifogásolt állítások a termékek ütésállóságára, betörések elleni védelmére, vízzáróságára, az alkotó faanyag időtállóságát biztosító impregnálására, az ablak szellőzőállásban való rögzíthetőségére vonatkoznak, amelyek a vizsgálatban érintett termék lényeges jellemzőinek számítanak.
35. Az eljárás alá vont a kifogásolt kommunikációiban olyan módon kívánta a felkelteni a vállalkozások/szakemberek érdeklődését – különösen a *„Biztonsággal valósítjuk meg ügyfeleink elképzeléseit”* című tájékoztatásban –, hogy hangsúlyozta a termékeinek azon műszaki tulajdonságait, amelyekkel versenytársai, tehát „más ablakok gyártói” nem rendelkeznek. Az állítások ilyen módon azt az érzést keltik a megcélzott vevőkben, hogy az eljárás alá vont termékei adott szempontból jobbak, mint bármelyik más versenytárs áruja.
- Ilyen jellegű állítások:
- *„Más ablakok zárszerkezete nem rendelkezik szellőzőállásban történő rögzítési lehetőséggel!”*,
 - *„A tokszellőző vízzárása más ablaknál 250 Pa nyomásig biztosított”*,
 - Diagram szerint *„más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el”*, miközben állítják, hogy *„egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!”*,
 - Más gyártók a piacon elérhető termékei legfeljebb II. biztonsági osztályba tartoznak, míg minden FAKRO tetőtéri ablakról elmondható, hogy legalább a III.szintű biztonsági osztályba tartozik, az egész ablakra vonatkoztatva az üvegezéssel együtt.
 - *„A FAKRO ablakok nyújtják a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen.”*
36. A kifogásolt kereskedelmi gyakorlat célja a szakemberek figyelmének felkeltése. A vizsgált tájékoztatási eszközök elsősorban a Fakro tetőtéri ablakok biztonságosságát emelik ki, így egyes szabványoknak való megfelelésekre és az eljárás alá vont által megvalósított újításokra mutat rá. A nyílászárók esetében a mérésekkel alátámasztott biztonsági tulajdonságok fontos tényezőnek számítanak, amelyeket – az akkreditált intézmények vizsgálatának köszönhető objektivitásuk miatt – a szakemberek is könnyebben tudnak interpretálni a későbbi vevők/ fogyasztók irányába. A tetőablakokra vonatkozó EN 14351-1 sz. harmonizált szabványrendszer keretében a biztonsági eszközök teherviselő képessége kiemelt tulajdonságnak számít.
37. A tetőtéri ablakok alapvetően keresési terméknek számítanak, tehát legtöbb lényeges jellemzőjük az áru megvétele előtt megismerhető. Azonban a vizsgálatban érintett kereskedelmi gyakorlatban az eljárás alá vont termékek olyan tulajdonságait emelte ki,

amelyek közvetlenül nem megtapasztalhatóak, meglétüket független vizsgálatok tudják csak alátámasztani, több állítás esetén még a vásárlás után sem lehet megbizonyosodni a tájékoztatások valóságáról. A szabványokkal kapcsolatos állítások szempontjából az ablakok bizalmi terméknek számítanak.

38. Maga az eljárás alá vont is azt nyilatkozta, hogy „nagyon fontos jellemzője a tetőtéri ablaknak, hogy megfelelően magas biztonsági osztállyal rendelkezzen. Mindenki elvárja, hogy a megvásárolt termék biztonságos legyen.”²⁶
39. „A FAKRO ablakok nyújtják a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen” mondat nyíltan piacelsőségi állításnak számít. A felsőfokú jelzők vevőcsalogató hatása különösen erőteljes.
40. A vállalkozásoknak/szakembereknek nyújtott tájékoztatás vásárlói döntésekre gyakorolt hatását a tájékoztatás összhatását szem előtt tartva lehet megállapítani. A kifogásolt kijelentésekről megállapítható, hogy azok mind szövegkörnyezetükben, mind azon környezetből kiragadva ugyanazt az értelmezést rejtik. A tájékoztatások összhatása, azok képi megjelenítése a kifogásolt szöveges mondanivalót inkább felerősítik. Jellemzően meggyőző hatást vált ki például az egyes tájékoztatásokban előforduló diagrammok megjelenítése, a „*Biztonsággal valósítjuk meg ügyfeleink elképzeléseit*” című tájékoztatás 20. oldalán található kép, miszerint ha „más ablak”-ra lép rá valaki, akkor az a tetőablak kinyílik. Hasonlóan az eljárás alá vont piacelsőségének összhatását kelti a „*Biztonsággal valósítjuk meg ügyfeleink elképzeléseit*” című tájékoztatás 23. oldalán található „más ablakokat” ábrázoló rajz, ahol a „más ablak” jól láthatóan ferde, ellentétben a mellette található Fakro típusú nyílászáróval.
41. Mindezek alapján megállapítható, hogy a kifogásolt állítások az áru kivitelezésére, műszaki jellemzőire, tesztelésére, ellenőrzöttségére, annak eredménye vonatkoznak, melyek a Grt. értelmében az érintett áru jellemző tulajdonságainak számítanak és ezáltal alkalmasak a vállalkozások gazdasági magatartásának befolyásolásra.

Az állítások valótlanága

42. Annak megállapítását követően, hogy a reklám alkalmas a vállalkozások/szakemberek döntések befolyásolására, abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy a reklám vajon megtévesztő-e. A hatás figyelembe vétele, és annak tekintetbe vétele mellett, hogy vajon az áru jellemző tulajdonsága tekintetében valósul e meg a magatartás, akkor lehet szó megtévesztésről, ha a kommunikáció
 - valótlan információt tartalmaz, vagy
 - valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a vállalkozásokat/szakembereket.
43. A Grt. 29. §-ának (1) bekezdése alapján a reklámozó a GVH felhívására a reklám részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a reklámozó nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak.

²⁶ Lásd az eljárás alá vont álláspontját a „*más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érdének el, illetőleg, hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!*” feliratú ábrával kapcsolatban.

44. Az egyes állítások kapcsán a Versenytanács az alábbi észrevételeket teszi:

- a) A piacon található más – a Fakro termékek kategóriájába tartozó – ablakok a megfelelő vizsgálat lefolytatása után a MSZ EN 13049:2003 szabvány szerinti értékelés alapján csupán I. vagy II. minőségi kategória szerinti biztonsági besorolást érnének-e el?

Az eljárás alá vont által benyújtott vizsgálat dokumentuma a Versenytanács szerint nem fogadható el a reklámállítás bizonyítékként az alábbiakra tekintettel:

- a benyújtott mérések csak 78 X 140 cm méretű ablakokra vonatkoznak, így nem kizárt, hogy kisebb vagy nagyobb méretű, illetőleg más alakú ablakokkal elvégzett vizsgálatok más eredményre vezetnének,
- a Magyarországon forgalmazók közül, mindössze egyetlen versenytársnak mindössze három termékével hasonlította össze saját árúját,
- a vizsgálat nem támasztja eljárás alá vont állítását, mivel a konkurens cég 583/08-as terméke a 2. teszt eredménye szerint a középre tartó ütés esetében a 3. kategóriába soroláshoz szükséges behatást is kibírta,²⁷
- a tesztnek egyes versenytársi termékekre vonatkozó további eredményei is megkérdőjelezhetőek, mivel a versenytárs termékeinek – a szabvány rendelkezései ellenére – esetenként több ütéssel is ki kellett bírniuk,²⁸
- a benyújtott vizsgálati dokumentum versenytársi termékekre vonatkozó értékelő része²⁹ nem azt írja le, hogy az egyes ablakok milyen osztályba tartoznak, hanem azt, hogy – amennyiben sikeres volt a teszt – az adott termék legalább a megjelölt osztályba tartozik (de további vizsgálat esetleg azt is bizonyíthatta volna, hogy magasabb osztályba tartozik),
- a vizsgálat eredményének további torzítását jelenti, hogy a vizsgált Fakro termék az V-ös „osztályzatot” középre tartó ütés esetén érte el³⁰, azonban ilyen szabványos mérést a versenytárs termékeivel kapcsolatosan egyáltalán nem végeztek.³¹

- b) A Fakro ablakok az MSZ EN 13049:2003 szabvány szerint valóban rendelkeznek-e legalább III. szintű biztonsági osztállyal?

Az eljárás alá vont az alábbi tájékoztatásokkal:

- diagram, amely szerint „*egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!*” (5. oldal)
- minden FAKRO tetőtéri ablakról elmondható, hogy legalább a III. biztonsági osztályba tartozik, az egész ablakra vonatkoztatva az üvegezéssel együtt azt az érzetet keltette, hogy a Fakro ablakok mindegyike legalább III. biztonságra tartozik.

²⁷ Az ismételt beütés valójában nem szabványos, az ismételt behatás miatt gyengülhetett a szerkezet. Az előírásoktól eltérő módon végzett vizsgálat nem zárható ki annak a lehetősége, hogy az 583/08-as ablak szabványos vizsgálat esetében esetleg kibírta volna a megfelelő terhelést.

²⁸ Az eljárás alá vont ablakai – a szabványnak megfelelően – csupán egy ütéssel kaptak.

²⁹ A Vj-98-009/2009 számú irat 3. számú melléklete tartalmazza a vizsgálat leírását ²⁹ Az értékelő rész „Evaluation” az 5. oldalon található.

³⁰ Ebből következően az ablakok középső része valószínűsíthetően erősebb a szélső részénél.

³¹ A benyújtott vizsgálatra vonatkozó vizsgálói értékelést a jelentésben 9-11 oldalon olvasható.

Az eljárás alá vont által benyújtott bizonyítékok (Centrum stovebního inženýrství, a.s vizsgálata és a TÜV SÜD Produkt Service GmbH által kiállított bizonyítvány) alátámasztják, hogy a FTP-V és az FTL-V ablakok legalább a III. biztonsági osztályba tartoznak, azonban hasonló bizonyítványt a FTS, FTT, PTP, FPP, FHP, PPP, FTH ablakokkal kapcsolatosan az eljárás alá vont nem nyújtott be. Ebből következően az eljárás alá vont nem tudta bizonyítani azt az általános állítását, miszerint minden FAKRO tetőtéri ablak legalább a III. biztonsági kategóriába tartozik, annak ellenére, hogy kommunikációiban ezt állította.

c) Valóban a Fakro ablakok nyújtják-e a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen?

A kifogásolt tájékoztatás szerint a „*FAKRO ablakok nyújtják a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen*”. A felsőfokú jelző használata a magyar nyelv szabályaira tekintettel – a sokaságból való kiemelés folytán – piacelsőbbégi értelmet hordoz, továbbá a szavak hétköznapi értelme alapján a „leg” melléknév fokozó előtag mindenképpen egy szélső érték megtestesülését ruházza az adott főnévre. Leghatékonyabb (legmagasabb, legerősebb stb.) csak a fokozatok szélén található egyetlen elem lehet, így az eljárás alá vontnak azt kellett volna bizonyítania, hogy az adott piacon nem létezik betörés elleni védelem szempontjából hatékonyabb ablak. Az eljárás alá vont ilyen jellegű bizonyítékot nem nyújtott be, így az eljárás alá vont nem igazolta a kifogásolt reklám részét képező tényállítás valóságát, tehát azt úgy kell tekinteni, hogy nem felel meg a valóságnak.

Védekezésében a Fakro kinyilvánította, hogy a „*betörés elleni védelem*”, mint tulajdonság, nem mérhető abszolút módon. Ennek tudatában viszont – a Versenytanács álláspontja szerint – nem lett volna szabad a betörés elleni védelem szempontjából összehasonlítani az ablakokat, és felsőfokú jelzőt alkalmazni a saját termék tekintetében.

Megjegyzi továbbá a Versenytanács, hogy eljárás alá vont korábban úgy nyilatkozott, hogy „a vitatott marketingszövegek, egy indokolt és kellően alátámasztott eset kivételével (utalás a leghatékonyabb betörés elleni védelemre) nem állították azt, hogy a Fakro ablakok minden más, jelenleg a piacon elérhető terméknél felsőbbrendűek lennének”. A Fakro tehát korábban már elismerte, hogy a „*leghatékonyabb betörés elleni védelem*” kifejezést a többi forgalomban kapható ablakhoz képest használta, amit az adott állítás kapcsán cáfolni igyekszik.

d) Vajon a piacon megtalálható – a Fakro ablakok kategóriájába tartozó – ablakok zárszerkezete rendelkezik-e szellőzőállásban történő rögzítési lehetőséggel?

Az eljárás alá vont azzal kívánta alátámasztani állítását, hogy kifejtette, hogy azon ablakoknál nincsen mód szellőzőállásban történő rögzítésre, amelynek zárvasalata a lécen és a tokon található. Azonban a piacon elérhető egyes Schindler és Velux ablakok leírásuk szerint rendelkeznek ilyen tulajdonsággal, így a kifogásolt mondat nem felel meg a valóságnak.

e) A piacon megtalálható egyes Fakro ablakok kategóriájába tartozó ablakoknál a tokszellőző vízzárása vajon tényleg csupán 250 Pa nyomásig biztosított?

A benyújtott dokumentum – a Versenytanács álláspontja szerint – nem fogadható el annak bizonyítékául, hogy az érintett piacon forgalmazott ablakoknál a

tokszellőző vízzárása 250 Pa nyomásig biztosított, az alábbi körülményekre tekintettel:

- a versenytársra vonatkozó tesztet a FAKRO végezte, így a teszt során a vizsgálatot végzők függetlensége nem volt biztosított,
- a vizsgálatot nem az előírásnak megfelelően folytatták le, továbbá
- a vizsgálatban csupán egy versenytárs két termékét tesztelték, így amennyiben maga a teszt elfogadható is lenne, akkor sem támasztaná alá a kifogásolt állításokat.

A Grt. 12. §-a (1) bekezdésének megsértése

45. A fentiek alapján megállapítható, hogy a vizsgálatban érintett gazdasági reklámok kifogásolt részei megtévesztők voltak, tekintettel arra, hogy az előzőekben leírtak szerint alkalmasak lehetnek vállalkozások és szakemberek döntésének befolyásolására, továbbá a vizsgált információk valótlannak minősülnek döntő részben azért, mivel a Fakro nem bizonyította azokat, másrészt mivel a vizsgálók olyan termékekről szereztek tudomást, amelyekre tekintettel a reklámok minden versenytárs mindenfajta termékére megfogalmazott kijelentései nem általános érvénnyel igazak.
46. Mindezek alapján a Versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont megsértette a Grt. 12. §-a (1) bekezdésének rendelkezéseit az alábbiakban felsorolt kiadványaiban található ismételten idézett állításokkal:
- „Biztonsággal valósítjuk meg ügyfeleink elképzeléseit” c. kiadványban található alábbi tájékoztatásokkal:
 - diagram, amely szerint *„más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!”* (5. oldal),
 - *„A FAKRO ablakok nyújtják a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen”* (5. oldal).
 - „Az ami megkülönböztet minket” cím alatt
 - diagram, amely szerint *más ablakok a megfelelő szabvány szerint I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, a FAKRO ablakok legalább III. szintű biztonsági osztályba tartoznak.* (20. oldal),
 - *„más ablakok zárszerkezete nem rendelkezik szellőzőállásban történő rögzítési lehetőséggel!”* (20. oldal) és
 - *„A tokszellőző vízzárása más ablaknál 250 Pa nyomásig biztosított”* (21. oldal).
 - „Termékismertető 2009”-ben található alábbi tájékoztatásokkal:
 - diagram, amely szerint *„más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!”* (4. oldal)
 - „Biztonságos szárnyak alatt” c. kiadványban található alábbi tájékoztatásokkal:
 - *„Minden FAKRO tetőtéri ablakról elmondható, hogy legalább a III. biztonsági osztályba tartozik, az egész ablakra vonatkoztatva az üvegezéssel együtt. Más gyártók a piacon elérhető termékei legfeljebb II. biztonsági osztályba tartoznak.”*

- diagram, amely szerint „*más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!*”
- „FAKRO újdonságok” c. kiadványban található alábbi tájékoztatásokkal:
 - „*Az edzett üvegnek és az ablakszerkezet topSafe merevítő rendszerének köszönhetően egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal, az egész ablakra vonatkoztatva az üvegezéssel együtt, az EN 13049 sz. szabvány szerint.*”
 - A diagram szerint „*más ablakok a megfelelő szabvány szerint csupán I. vagy II. osztály szerinti biztonsági besorolást érnének el, illetőleg, hogy egyedül a FAKRO ablakok rendelkeznek legalább III. szintű biztonsági osztállyal!*”

Bírság

47. A Versenytanács álláspontja szerint a magatartás súlya és körülményei indokolták bírság kiszabását a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján.
48. Az eljárás alá vont terhére róható az, hogy
- úgy használt a piacon kizárólagosságra, illetőleg piacelsőségre utaló kifejezéseket, hogy azokat előzetesen jelen vizsgálatban érintett piacon nem ellenőrizte, ilyen módon az eljárás alá vont nem úgy járt el, ahogy az társadalmilag elvárható lett volna, tehát magatartása felelős.
 - „*A FAKRO ablakok nyújtják a leghatékonyabb védelmet a betörések ellen.*” mondat piacelsőségi állításnak számít, melyben használt felsőfokú jelző vevőcsalogató hatása különösen erőteljes.
49. A Versenytanács enyhítő körülményként vette figyelembe az alábbi tényezőket:
- a) A kifogásolt tájékoztatásokat megjelentető kiadványok példányszáma alacsony volt.
 - b) Bár piacelsőségi állításait az eljárás alá vont nem tudta bizonyítani, de a magyar piacon 70%-os részesedéssel bíró márka egyes termékeivel végzett összehasonlító vizsgálatok rámutattak a Fakro ablakok kiválasztott típusinak előnyös tulajdonságaira.
 - c) Az eljárás alá vont elismerte állításainak jogsértő voltát, az eljárás folyamán együttműködött a vizsgálókkal, amit jelez, hogy aktívan segítette a tényállás feltárását.
50. A Versenytanács a „*leghatékonyabb védelem betörések ellen*” piacelsőségi állítás kapcsán enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy az eljárás során vizsgált reklámok címzettjei szakemberek voltak, akiknek a megtéveszthetőségi mércéje a laikus fogyasztókéhoz képest magasabb. Tekintettel arra, hogy a betörés elleni védelem nem egy mérhető vagy számítható tulajdonság, így az iparágban jártas szakember tudatában lehet annak, hogy a betörés elleni védelem nem mérhető teljes egzaktsággal.
- Azt a tény, hogy az eljárás során vizsgált reklámok címzettjei szakemberek voltak, a Versenytanács nem vette enyhítőként figyelembe a többi kifogásolt tájékoztatás tekintetében, mivel azok – az eljárás alá vont által is elismerten – olyan tulajdonságra vonatkoztak, amelyek vizsgálatát külön akkreditált intézmények végzik (tehát azok

utólagos ellenőrzésére még szakemberek számára sem lett volna lehetőség, vagy csak korlátozott mértékben).

51. Bár a Fakro ablakok biztonságára vonatkozó piacelsőségi állítást a Versenytanács nem látta bizonyítottnak, az azonban e magatartás értékelése során az eljárás alá vont javára vette figyelembe, hogy a topSafe rendszerű FAKRO ablakok biztonságosak, elsőként kapták meg 2002-ben Hollandiában a „Biztonságban lakni” rendőrségi minőségi tanúsítványt.
52. A Versenytanács összességében úgy ítélte meg, hogy a számottevő árbevétel és a szerényebb, de nem elhanyagolható nagyságú reklámköltségek³² ellenére jelen körülmények között egy kisebb mértékű bírság is alkalmas arra, hogy az eljárás alá vontat a jövőben jogkövető magatartásra készítse.

IX. Egyebek

Kötelezettségvállalás

53. Az eljárás alá vont által felajánlott kötelezettségvállalást a Versenytanács azért nem fogadta el, mert az abban foglaltakat egy elvárható gondosságot tanúsító vállalkozásnak mind az összehasonlító tesztek végzésének módja, eredményük kommunikálása, mind a piacelsőségi állítások bizonyítékokkal való alátámasztása kapcsán kötelezettségvállalás nélkül is tanúsítania kell. Megjegyzi a Versenytanács azt is, hogy a kötelezettségvállalás a kommunikáció lezárulását követően nem is lett volna alkalmas a már bekövetkezett jogsértő helyzet orvoslására.

A GVH hatásköre

54. A GVH hatásköre a Grt. 24. § (2) bekezdésén, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik – többek között - a megtévesztő reklám tilalmának megsértése miatt indított ügyekben.
55. A kifogásolt magatartások törvénybe ütközésének megállapítására a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a bírság kiszabására a Tpv. 78. §-a alapján került sor.
56. A határozattal szemben a jogorvoslati jogot a Tpv. 83. § (1) bekezdése biztosítja.
57. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 110. § (1) bekezdése a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a GVH Versenytanácsa nem foganatosíthatja.
58. A Ket. 138. § (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke a (3) bekezdés szerint

³² Az adatok üzleti titoknak minősülnek.

minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpv. 83. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.

Budapest, 2010. február 9.

dr. Miskolczi Bodnár Péter sk.
versenytanácsstag

dr. Gadó Gábor sk.
versenytanácsstag

dr. Szántó Tibor sk.
versenytanácsstag

1. sz. melléklet

Az egyes igénybevett kommunikációs eszközök (reklámeszközök) száma, jellege, formája³³:

Reklám eszközök megnevezése, egyértelmű beazonosítása	Hol, milyen csatornán, kiadványban, stb. jelent meg, volt látható, hallható?	Hányszor, mettől-meddig (alkalom, db) volt látható, hallható, olvasható? ³⁴	Méret, időtartam (cm*cm, mp, stb.)
Biztonsággal valósítjuk meg ügyfeleink elképzeléseit	építészek és mérnökök részére postai úton került elküldésre példányban került kinyomtatásra	A4-es méret 24 oldal
	2009. január közepétől április 8-ig elérhető volt az interneten is.	Ezen időszakban felhasználó látogatta meg a www.fakro.hu honlapot	
Termékismertető 2009	elérhető volt a 2009-es Construma építőipari szakkiállításon, továbbá a FAKRO disztribútorai közvetlenül terjesztették kiskereskedelmi egységek vezetőinekpéldányban került forgalomba	A4-es méret 28 oldal
	2009. április eleje óta elérhető az interneten.	2009 április 9-től az eljárás elindításáig felhasználó látogatta meg a www.fakro.hu honlapot	
Biztonságos szárnyak alatt	elérhető volt a 2009-es Construma építőipari szakkiállításon, továbbá a FAKRO disztribútorai közvetlenül terjesztették kiskereskedelmi egységek vezetőinek példányban került forgalomba	A4-es méret 28 oldal
FAKRO újdonságok	elérhető volt a 2009-es Construma építőipari szakkiállításon, továbbá a FAKRO disztribútorai közvetlenül terjesztették kiskereskedelmi egységek vezetőinek példányban került forgalomba	27 * 17 cm lepirellő 8 oldal
	2009. április eleje óta elérhető az interneten.	2009 április 9-től az eljárás elindításáig felhasználó látogatta meg a www.fakro.hu honlapot	

³³ A Vj-98- 009/2009 számú irat 10. 11. és 12. pontjai tartalmazzák

³⁴ A számadatok üzleti titoknak minősülnek.